

Kaderbrief

2018 – 2021

Wijchen, juni 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Kaders begroting conform artikel 4 financiële verordening 2016	7
2. Sluitende begroting	8
3. Startpositie structureel meerjarenperspectief 2018 - 2021	9
4. Provinciaal Toezicht.....	25
5. Incidenteel meerjarenperspectief	26
6. Eindsaldo structurele en incidentele begroting 2018-2021	28
7. Verloop Algemene Reserve.....	29
8. MeerjarenInvesteringsOverzicht (MIO)	30
8.3. Gewenste projecten	31
9. Bouwgrondexploitatie	32
Bijlagen	33
Bijlage 1: Incidenteel perspectief 2018-2021	34
Bijlage 2: Inkrimpingen; budgetruimte en extra inkomsten	35
Bijlage 3: Onontkoombaar	36
Bijlage 4: Areaal	38
Bijlage 5: Mutaties incidenteel perspectief	39
Bijlage 6: Aangehouden nieuw beleid (vooralsnog niet toegekend)	43
Bijlage 7: Algemene Reserve	47

Voorwoord

De Kaderbrief 2018-2021 is de eerste stap in het begrotingsproces, welke wordt gevolgd door het opstellen van de Programmabegroting 2018-2021 als tweede stap. De kaderbrief wordt op 6 juli aanstaande in de Raad behandeld, de programmabegroting in november van dit jaar.

Laatste kaderbrief van deze periode, maar niet zonder ambitie

De kaderbrief 2018 – 2021 is de laatste kaderbrief van deze raadsperiode. Een periode waarin veel gerealiseerd is. Investeren in en bouwen aan de toekomst van Wijchen. De bouwprojecten op de Huurlingsedam en de Oostflank, de parkeergarage bij het station en het nieuwe Huis van de gemeente zijn tastbare voorbeelden hiervan. Maar ook het behoud van het sociale gezicht met goede voorzieningen voor WMO en Jeugd, inkomensvoorzieningen en armoedebelief zijn mooie resultaten. Lokaal is de basis gelegd voor een duurzaam Wijchen, met de uitgangspunten voor een routekaart en omgekeerd inzamelen. Regionaal wordt groene elektriciteit ingekocht en de regionale routekaart wordt geactualiseerd. De voorzieningen voor sport, recreatie, kunst en cultuur zijn op een hoog niveau. Het veiligheidsgevoel in Wijchen is hoog en de ondermijning wordt integraal aangepakt. Wijchen speelt een stevige rol in de regio met een trekkersrol op de onderwerpen duurzaamheid en regionale ontwikkeling Rijk van Nijmegen 2025. Tot slot wordt de ambtelijke fusie op 1 januari 2018 een feit om daarmee doelstellingen te bereiken op onder andere het gebied van versterkte bestuurlijke kracht, verhoogde kwaliteit van dienstverlening, verminderde kwetsbaarheid en kansen voor medewerkers. Ondanks deze mooie resultaten rust dit college niet op zijn lauweren. Ambities zijn er volop: verder ontwikkeling van woningbouw, leefbaar houden van de kernen met ontwikkelingen in Batenburg en Hernen – Bergharen, het op orde houden van de openbare ruimte, innovatie in de zorg met de populatiegebonden bekostiging zijn maar enkele voorbeelden. Hoewel het college nog vol ambities is, beseft dit het college terdege dat de begroting niet volledig 'dichtgetimmerd' moet zijn voor de komende jaren. Ook een nieuw college zal straks immers zijn eigen stempel willen drukken.

De kaderbrief geeft bestaand beleid en gewenst nieuw beleid

Op bestaand beleid is de kaderbrief 2018 – 2021 gebouwd. Het college heeft haar ambities ook vertaald in het gewenste nieuw beleid. De meicirculaire van het ministerie van BZK is in de cijfers meegenomen. Tevens is een aantal onontkoombare onderwerpen verwerkt. Verderop in de kaderbrief vindt u dit terug met de nodige toelichtingen. Daarnaast heeft het college een aantal wensen opgenomen, die nog niet nader zijn gekwantificeerd. Het college nodigt de raad uit hierover zijn mening te geven tijdens de behandeling van deze kaderbrief. Op basis hiervan kan het college de verdere opstelling van de begroting ter hand nemen. Bij het toevoegen van nieuw beleid alsmede het voorleggen van voorstellen daarvoor, is het uitgangspunt voor het college geweest het op peil houden van de voorzieningen en het verder bouwen aan de toekomst van Wijchen de leidraad. Uitgangspunt is daarnaast dat de gemiddelde lastendruk voor de inwoners niet meer dan trendmatig mag stijgen, tenzij de inwoners daarvoor ook extra dienstverlening krijgen.

Kaderbrief 2018 - 2021: financieel sluitend

De doelstelling van het begrotingsproces is te komen tot een sluitend structureel perspectief. Dit niet alleen vanuit gezond financieel beleid en beheer, maar ook om onder repressief toezicht van de provincie te blijven. Wat dat betreft is ook dit begrotingsproces een voortzetting van het solide financiële beleid van de afgelopen jaren. Wij constateren met tevredenheid dat alle vier de jaren van het structurele meerjarenperspectief sluitend zijn. Ook het incidenteel perspectief is sluitend door een onttrekking aan de Algemene Reserve. De algemene reserve is op orde en biedt ruimte voor de afdekking van incidenteel nieuw beleid. Wel ziet het college dat de incidentele inkomsten langzamerhand opdrogen.

Aandachtspunten voor de begroting 2018 – 2021

Net als vorig jaar ziet het college een aantal aandachtspunten bij de verdere opstelling van de begroting:

- Wet Buig: het aantal mensen dat aangewezen is op een uitkering blijft onverminderd hoog, ondanks de getroffen maatregelen. Een analyse van deze problematiek alsmede benodigde extra maatregelen wordt u tijdig voor de begroting voorgelegd. Zie ook paragraaf 3.02;
- WMO/Jeugdzorg: streven blijft om uit te komen met de beschikbare rijksmiddelen. Daarvoor is nu een extra investering nodig in preventie om op termijn dure zorg te voorkomen; dit terugverdieneffect is ook verwerkt. De effecten van de populatiegeboden bekostiging worden bij de begroting meegenomen, uiteraard afhankelijk van besluitvorming door de raad. Zie ook paragraaf 3.03;
- Onderhoud openbare ruimte (IBOR): de herijking van het IBOR is in de afrondende fase. De eventuele keuzes die daarin moeten worden gemaakt worden u tijdig voor de begroting voorgelegd en meegenomen in de begroting. Zie ook paragraaf 3.05.

1. Kaders begroting conform artikel 4 financiële verordening 2016

1. Het college biedt voorafgaand aan het begrotingsproces de raad een nota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming, waarin de effecten van de laatst uitgekomen Rijkscirculaire gemeentefonds voor 1 juli van het lopende jaar is meegenomen.
2. De raad stelt de begroting, inclusief verwerking van de septembercirculaire en rekening houdend met de uit 4.1 meegegeven kaders, minimaal een week voor indiening bij de Provincie vast.
3. In de begroting wordt als structureel begrotingsresultaat een ondergrens van 0,25% van de totale structurele lasten vóór inzet aangehouden, met een minimum van € 250k, als zijnde een buffer voor onvoorziene kosten.
4. Structurele tekorten worden gedekt door structurele maatregelen.
5. Incidentele tekorten worden gedekt door incidentele maatregelen.
6. Winstuitkeringen GR Bijsterhuizen worden toegevoegd aan de algemene reserve.
7. De reserve Bouwgrondexploitatie vormt onderdeel van de algemene reserve.
8. Uit de algemene reserve kunnen alleen incidentele middelen onttrokken worden wanneer dit leidt tot verlaging van de structurele lasten.
9. Onder het mom van 'trap op en trap af', worden de opgelegde rijks bezuinigingen op welke wijze dan ook doorgesluisd naar de gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen of nieuwe beleidstaken.
10. Slechts in het geval dat er buiten het gepresenteerde (actuele) structurele meerjarenperspectief financieringsmiddelen worden verkregen, dan wel 'oud' voor 'nieuw' wordt ingeruild, is structureel nieuw beleid toegestaan.
11. Nut en noodzaak worden integraal afgewogen binnen de kaderbrief of begroting. Daar worden de prioriteiten gesteld. Buiten deze beslissingsmomenten kan geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden, tenzij door de raad geaccordeerd.
12. Nieuwe beleidstaken en -gelden die wij van de rijksoverheid krijgen, worden één op één gelabeld voor het beoogde doel. Uitzetting van deze gelden met eigen middelen is niet mogelijk. Bij de gelabelde gelden worden ook de organisatie- en uitvoeringskosten structureel gedekt.
13. Onontkoombare uitzettingen worden in principe binnen het eigen programma opgevangen.

2. Sluitende begroting

Onze focus in het begrotingstraject 2018 ligt in eerste instantie op een sluitende structurele jaarschijf 2018. In tweede instantie ligt het accent op een sluitend structureel meerjarenperspectief 2019-2021. Bij de beoordeling van de Begroting 2018 door de provincie, in haar rol als toezichthouder, let de provincie kritisch op de opgenomen stelposten.

In het huidige meerjarenperspectief zijn taakstellingen opgenomen, die oplopen van € 189k in 2018 tot € 796k in 2020 en daarna afnemen tot € 471k (hoofdstuk 4, tabel 4-01). Indien we geen mogelijkheden hebben om de stelposten in te vullen, leidt dit tot een aantasting van het geschetste perspectief. In dit perspectief is de meicirculaire 2017 verwerkt.

Evenals vorig jaar gaan we van uit dat het economisch herstel merkbaar wordt in ons perspectief 2020-2021 (positieve bijstelling 2020 circa € 0,5 miljoen en 2021 circa € 1,1 miljoen). Of dit gezien de actuele ontwikkelingen van de Bijzondere Bijstand en Buig te handhaven is, blijft discutabel. Wij komen hierop terug bij de nota "Anders Denken Samen Doen".

Het nu geschetste meerjarenperspectief vertoont in alle jaarschijven een positief resultaat. Wij concluderen op basis van het voorliggende perspectief echter het volgende:

1. Het resultaat in de jaarschijf 2018 is voldoende om de taakstelling 2018 van € 189k op te kunnen vangen;
2. Na eliminatie van de taakstelling 2018 blijft er onvoldoende saldo over om te voldoen aan de ondergrens van € 250k;
3. Er blijft geen structurele ruimte over om eventuele negatieve effecten van de evaluatie IBOR op te vangen dan wel IBOR wensen van de Raad in te vullen;
4. De inkomsten uit de Bouwgrondexploitatie en GR Bijsterhuizen zijn gelimiteerd.
5. De inkomsten in het incidentele perspectief zijn niet afdoende om de lasten af te dekken en bedragen in de laatste jaarschijf 2021 nihil.

Op dit moment zien we dan ook binnen het gepresenteerde structurele perspectief geen mogelijkheden voor nieuw beleid.

Het incidentele perspectief staat wederom onder druk. Vooralsnog handhaven we de in 2017 opgenomen posten en beperken de aanvragen 2018. Om het incidentele perspectief af te dekken doen we een beroep op de Algemene Reserve. Per saldo onttrekken we € 1.254k. Dit is een uitzetting t.o.v. de Begroting 2017 van € 904k.

3. Startpositie structureel meerjarenperspectief 2018 - 2021

In dit hoofdstuk hebben wij als startpositie het structurele meerjarenperspectief van de Begroting 2017 opgenomen, aangevuld met Raadsbesluiten na vaststelling begroting, welke effect hebben op het meerjarenperspectief.

Tabel 1: Structureel meerjarenperspectief 2018-2021 t.o.v. Begroting 2017.

Nr.	Ontwikkelingen ten opzichte van MJB 2017-2020 (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
	Begroting 2017	813	383	844	1.337
	Decembercirculaire 2016 (16 1683)	-50	-53	-52	-51
	Startpositie 2018 t/m 2021	762	330	792	1.286
3.01	Bijzondere bijstand	-3	18	17	0
3.02	BUIG	-43	363	312	518
3.03	Decentralisaties	-485	-412	-291	-192
3.04	BVO Druten - Wijchen	PM	PM	PM	PM
3.05	IBOR	PM	PM	PM	PM
3.06	Gemeenschappelijke regelingen	-75	49	174	295
3.07	Huis van de gemeente	PM	PM	PM	PM
3.08	Bouwleges	0	0	0	0
3.09	Gemeentefonds	757	991	951	941
3.10	Prijscompensatie	-88	-199	-256	-332
3.11	Formatiekosten	-537	-572	-631	-636
3.12	Kapitaallasten	35	-10	111	-170
3.13	Rente	-67	-82	-280	-259
3.14	OZB	52	99	124	158
3.15	Tarieven en leges	0	0	0	0
3.16	Inkrimpingen	45	45	25	25
3.17	Uitzettingen	-45	-45	-45	-45
3.18	Nieuw Beleid	PM	PM	PM	PM
	Subtotaal mutaties	-454	245	211	303
	Saldo na mutaties	308	575	1.003	1.589
3.19	Bezuinigingstaakstelling coalitieakkoord	0	0	0	0
	Saldo structureel kaderbrief	308	575	1.003	1.589
	Minimaal vereist	250	250	250	250

Onderstaand treft u een toelichting aan op de genoemde onderwerpen in tabel 1.

3.01 Bijzondere Bijstand

Het huidige beleid gaat uit van een inkomensgrens van 110% voor alle regelingen. Uitzonderingen hierop zijn de individuele inkomenstoeslag (100%), de bewindvoeringskosten (110%), Collectieve Zorgverzekering Minima (120%) en de WMO-forfaitaire regeling (120%).

In de Begroting 2017 hielden we rekening met extra aanvragen vanwege de toename van het aantal statushouders. We verwachten nu een lagere toename van het aantal statushouders dan waar we eerder meerjarig rekening mee hielden. Evenals vorig jaar geldt als uitgangspunt dat de gevolgen van de economische crisis aanhouden tot 2021.

Tabel 3-01: Lasten Bijzondere Bijstand 110%.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017	1.571	1.565	1.415	1.305
Kaderbrief 2018	1.571	1.565	1.525	1.525
Indexatie o.b.v. bestaand beleid	3	-18	-17	0
Afloop effect crisis	0	0	-110	-221
Kaderbrief 2018 bij 110%	1.574	1.547	1.398	1.305
Mutatie	-3	18	17	0

Bovenstaande mutatie leidt vanaf 2019 tot een verbetering van het meerjarenperspectief.

3.02 Wet BUIG

Aan de inkomstenkant gaan we uit van het voorlopig budget 2017 (publicatie april 2017). Aan de kostenkant gaan we uit van het aantal uitkeringen van de rapportage t/m april 2017. Voor de jaren daarna volgen we de macro-economische index uit de meicirculaire 2017. Daarnaast zijn er maatregelen om de aantallen binnen BUIG te reduceren. Evenals bij de raming van de Bijzondere Bijstand gaan we ervan uit dat de gevolgen van de economische crisis aanhouden tot en met 2021.

Tabel 3-02a: Aantallen bijstandsontvangers.

	2018	2019	2020	2021
BUIG berekende aantallen (opgenomen in Rijksbijdrage)	655	658	662	665
BUIG aantallen begroting 2017	750	751	695	665
Aantallen BUIG gemiddeld 2017	760	760	760	760
Macro economische index	26	32	36	53
Effect maatregelen	-35	-72	-87	-87
Afloop crisis	0	0	-28	-61
BUIG aantallen Kaderbrief 2018	751	720	681	665
Verschil t.o.v. toegekende aantallen Rijksbijdrage	-96	-62	-20	0

Onderstaande tabel laat de effecten van de aantallen bijstandsontvangers zien in euro's, met de vergelijking naar de cijfers opgenomen in de Begroting 2017.

Tabel 3-02b: Resultaat BUIG, exclusief effect gemeentefonds.

<i>x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Rijksbijdrage Begroting 2017	10.217	10.442	10.359	10.344
Kosten BUIG Begroting 2017	11.667	12.336	11.782	10.860
Inzet maatregelen	-600	-907	-1.165	0
Subtotaal	-850	-987	-258	-516
Demping haalbaarheid maatregelen	300	454	693	0
Saldo BUIG Begroting 2017 (ADSD)	-1.150	-1.441	-951	-516
Rijksbijdrage Kaderbrief 2018	10.356	10.495	10.606	10.889
Kosten BUIG Kaderbrief 2018	11.738	12.131	11.781	10.887
Inzet maatregelen	-489	-1.012	-1.229	0
Subtotaal	-893	-624	54	2
Demping haalbaarheid maatregelen	300	454	693	0
Saldo BUIG Kaderbrief 2018	-1.193	-1.078	-639	2
Mutatie	-43	363	312	518

Bovenstaande mutatie leidt vanaf 2019 tot een verbetering van het meerjarenperspectief. De verbetering wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de invloed van de Rijkspublicatie april 2017, waarin de instroom van de statushouders integraal is verwerkt. T.a.v. de Begroting 2017 houden we nu rekening met een lager aantal statushouders.

3.03 Decentralisaties Jeugd / WMO nieuw

In de kaderbrief is uitgegaan van bestaand beleid. Het college blijft zoeken naar instrumenten, zoals populatiebepoortiging, om de uitvoering van deze decentralisaties te bewerkstelligen binnen de toegekende Rijksmiddelen. Als doelstelling hebben we ons gesteld om dit aflopend naar 2021 te realiseren. Uitgaande van het handhaven van het hedendaagse kwaliteitsniveau betekent dit een zeer forse uitdaging. Conform de systematiek Wet Buig (3.02) achten we het vanuit risicobeheersing noodzakelijk om de haalbaarheid van de ombuiging financieel te dempen.

Om een ombuiging in gang te zetten, is het in eerste instantie noodzakelijk om initiatieven te ontwikkelen en te initiëren om de ombuiging te faciliteren. Daartoe is in het incidentele perspectief voor de jaarschijf 2018 € 500k opgenomen (hoofdstuk 5). Het te verwachten positieve effect van de te nemen maatregelen is verwerkt in de jaarschijven 2019-2021 van het structurele perspectief.

De doelstellingen en effecten van het bovenstaande zijn verwerkt in tabel 3-03c.

3.03a Jeugd

Onderstaande inkomsten zijn conform de meicirculaire 2017. De integratie-uitkering wordt één op één doorvertaald op de betreffende budgetten. Aan de kostenkant is rekening gehouden met regionale inkoop en de gewenste bedrijfsvoering/LTP.

Tabel 3-03a: Besteding Jeugdzorg.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Saldo Begroting 2017	-1.317	-1.213	-1.071	-1.028
Inkomsten:				
- Rijksmiddelen o.b.v. meicirculaire 2017	7.408	7.408	7.463	7.506
- Eigen bijdragen	0	0	0	0
Totaal inkomsten	7.408	7.408	7.463	7.506
Uitgaven:				
Combinatie (LVG/J&O/GGZ)	2.780	2.780	2.780	2.780
Kleine aanbieders	1.600	1.600	1.600	1.600
(Boven)regionaal (Blok C)	3.562	3.482	3.365	3.365
PGB	450	450	450	450
Landelijke producten (LTA)	350	350	350	350
Veilig thuis	162	162	162	162
Regionaal ondersteuning Bureau	137	137	137	137
Lokale ToegangsPoort (LTP)	83	83	83	83
Bedrijfsvoering	331	333	333	333
	9.454	9.376	9.259	9.259
Saldo Kaderbrief 2018	-2.047	-1.968	-1.796	-1.753
Mutatie t.o.v. Begroting 2017	-730	-755	-725	-725

Het resultaat 2018 daalt met € 730k (saldo daling rijksinkomsten € 180k en stijging lasten met € 550k).

3.03b WMO Nieuw

Onderstaande inkomsten zijn conform de meicirculaire 2017. De inkomsten zijn als integratie-uitkering onderdeel van de Algemene Uitkering, en vallen dus niet meer onder de doeluitkering Sociaal Deelfonds, wat is komen te vervallen. De integratie-uitkering wordt één op één doorvertaald op de betreffende budgetten. Aan de kostenkant is rekening gehouden met regionale inkoop en de gewenste bedrijfsvoering/LTP. In de ramingen is rekening gehouden met het huidige beleid.

Tabel 3-03b: Verloop budgetten WMO Nieuw.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Saldo Begroting 2017	774	728	689	680
Inkomsten:				
- Rijksmiddelen o.b.v. meicirculaire 2017	5.175	5.128	5.156	5.147
- Eigen bijdragen	100	100	100	100
Totaal inkomsten	5.275	5.228	5.256	5.247
Uitgaven:				
Combinatie (Blok B)	863	866	877	877
Kleine aanbieders	600	600	600	600
Lokaal (Blok A)	1.664	1.664	1.664	1.664
PGB	350	350	350	350
Zintuigelijk Gehandicapten	29	29	29	29
Veilig thuis	86	86	86	86
Regionaal ondersteuning Bureau	87	87	87	87
Lokale ToegangPoort (LTP)	357	357	373	373
Bedrijfsvoering	219	218	218	218
Totaal uitgaven	4.256	4.257	4.284	4.284
Saldo Kaderbrief 2018	1.018	971	972	963
Mutatie t.o.v. Begroting 2017	244	243	283	283

Het resultaat 2018 stijgt met € 244k (saldo stijging rijksinkomsten € 423k, daling eigen bijdrage € 77k en stijging lasten met € 101k).

Tabel: 3-03c Saldo 2D'S Jeugd en WMO nieuw.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017 incl. egalisatiereserve WMO	-443	-410	-308	-348
Saldo 2018	-1.028	-997	-824	-790
Doelstelling kader Rijksbijdrage	0	200	400	790
Egalisatie bestaande WMO	100	75	75	0
Subtotaal	-928	-722	-349	0
Demping haalbaarheid ombuiging	0	-200	-400	-790
Effect inzet middelen incidenteel	0	100	150	250
Kaderbrief 2018	-928	-822	-599	-540
Mutatie	-485	-412	-291	-192

Bovenstaand verloop betekent een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

3.04 Bedrijfsvoeringsorganisatie Druten / Wijchen (BVO)

Na de positieve besluitvorming van de Raden van Wijchen en Druten over een ambtelijke samenwerking per 1-1-2018 zijn werkgroepen gestart met de voorbereidende werkzaamheden. Een van de opdrachten is het opstellen van de Begroting 2018-2021 van de gemeenschappelijke regeling Druten – Wijchen. Het effect van deze begroting komt pas beschikbaar in de 2^e fase van het opstellen van de begroting van Wijchen. De voorliggende kaderbrief is op vergelijkbare uitgangspunten opgesteld als die van vorig jaar. Uitzondering hierop is de berekening van de formatiekosten (zie 3.11 Formatiekosten).

3.05 IBOR

Bij de behandeling van de Begroting 2017 hebben wij u geïnformeerd over ontwikkelingen die het IBOR raken. Het slechts mogen bestrijden van onkruid op niet chemische wijze, de aanbesteding machinaal groenonderhoud, het verzoek van de Raad betreffende aanpak van bermen in het buiten gebied e.d. hebben tot de vraag geleid of wij binnen de beschikbare middelen in staat zijn om het huidige kwaliteitsbeeld te handhaven. De beantwoording van deze vraag is door ons toegezegd bij de behandeling van de Begroting 2018. Vooruitlopend op de beantwoording heeft de Raad vanaf 2018 structureel € 300k toegevoegd aan het budget.

Waar staan we nu? De afgelopen maanden zijn we er in geslaagd om het planningspakket Castor te implementeren. Op basis van het geactualiseerde areaal zijn we als eerste gestart met het doorrekenen van de benodigde onderhouds- en vervangingsbudgetten. De tweede stap is het in beeld brengen van het verloop van de stand van de voorzieningen van de kapitaalgoederen Conform planning zijn alle doorberekeningen beschikbaar in de 2^e fase van het begrotingstraject. De consequentie van de doorberekeningen nemen we op in de nota "Anders Denken Anders Doen" en zullen we conform afspraak verwerken in een separate beslisnota voor de Raad, die voor de begrotingsvergadering wordt geagendeerd.

3.06 Gemeenschappelijke Regelingen

In onderstaande tabel is de impact van de ingediende Begrotingen 2018 van de gemeenschappelijke regelingen in beeld gebracht. De impact is gebaseerd op de zienswijzen.

Tabel 3-06a: Totaalbeeld gemeenschappelijke regelingen conform gemeentelijke zienswijze.

	<i>x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
a)	Mutatie MGR (17 7B 4432)	-45	75	195	316
b)	Mutatie ODRN (17 8 4632)	10	14	19	19
c)	Mutatie GGD (17 5 4319)	-10	-10	-10	-10
d)	Mutatie VRGZ (17 8 5444)	-48	-48	-48	-48
e)	Mutatie GR Munitax (netto)	0	0	0	0
f)	Mutatie MARN (17 8 4945)	18	18	18	18
g)	Mutatie VRAN (16 5 1019)	0	0	0	0
	Totaal mutatie GR'en	-75	49	174	295

Vanaf 2019 leidt bovenstaande mutatie leidt tot een verbetering van het van het meerjarenperspectief.

Hierna treft u een toelichting aan op de mutaties.

3.06a MGR

In onderstaande tabel wordt de begroting van het Werkbedrijf, inclusief geïntegreerde begroting voor de uitvoering van de WSW (BREED), afgezet tegen het gemeentelijk budget voor deze taken.

Onder de inkomsten zijn in de tabel naast de rijksbijdragen op het gebied van participatie (WWB-Werkdeel) en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), ook de deelbudgetten uit Wet BUIG (loonkostensubsidie) en WMO Nieuw (doeluitkering Arbeidsmatige dagbesteding) en inzet van de reserve regionaal Werkbedrijf opgenomen. Op module 1 Werkbedrijf SW zal het tekort jaarlijks oplopen bij ongewijzigd beleid. Op module 1 participatie was in ons meerjarenperspectief rekening gehouden met structureel oplopende kosten. Op basis van de Begroting 2018 van de MGR is dit neerwaarts bijgesteld.

Tabel 3-06b: MGR

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Saldo Begroting 2017	355	355	355	355
<u>Beschikbaar in gemeentelijke begroting</u>				
Module 1 SW	4.549	4.226	4.147	4.147
Module 1 Participatie	1.638	1.928	1.925	1.925
Module 1 Vastgoed	0	0	0	0
Module 2 IRvN	0	0	0	0
Module 3 BO	33	33	33	33
Totaal	6.219	6.187	6.104	6.104
<u>Opgenomen in MGR begroting</u>				
Module 1 Werkbedrijf, SW	5.211	5.015	4.782	4.568
Module 1 Werkbedrijf, participatie	1.367	1.418	1.454	1.553
Module 1 Werkbedrijf, vastgoed	28	22	16	9
Module 2, iRvN	0	0	0	0
Module 3, BO	13	13	13	13
Totaal	6.619	6.467	6.264	6.143
Saldo Kaderbrief 2018	400	280	160	39
Totaal mutatie t.o.v. Begroting 2017	-45	75	195	316

De mutatie leidt vanaf 2019 tot een verbetering van het meerjarenperspectief.

3.06b ODRN

In 2017 hebben we 0,78 fte aan asbest- en bodemtaken overgedragen. Dit staat gelijk aan een jaarlijks bedrag in onze begroting van € 56k. In de Begroting 2018 tot en met 2021 van de ODRN is echter een bedrag hiervoor opgenomen van € 93k. Dit bedrag dient dan ook in de begroting van de ODRN verlaagd te worden naar € 56k. Dit is opgenomen in onze zienswijze bij de Begroting 2018. De bijdrage van de gemeente Wijchen bedraagt vanaf 2018 € 472k. In de begroting is nu een iets hoger bedrag opgenomen. De post onderhanden werk wordt vanaf 2017 verantwoord in de balans als vordering op de deelnemers en in de exploitatie wordt de opbrengst als deelnemersbijdrage meegenomen.

3.06c GGD

De GGD heeft de begroting ingediend waarbij de bijdrage van Wijchen in 2018 met € 63k toeneemt. De ingediende zienswijze sluit aan bij het advies van de Adviesfunctie en adviseert maximale indexering van 1,22% en met een uitzetting, dit leidt tot een extra bijdrage voor Wijchen met 10k.

3.06d VRGZ

De VRGZ heeft een begroting ingediend met een tekort van ruim € 853k, waarbij de bijdrage van Wijchen in 2018 met 3,09% toeneemt. De ingediende zienswijze sluit aan bij het advies van de Adviesfunctie en adviseert maximale indexering van 1,22%. Voor de VRGZ betekent dit een bezuinigingsopgave van ongeveer € 1,5 miljoen. Het AB van de VRGZ neemt hierover in juni een besluit. De ingediende zienswijze leidt tot een extra bijdrage in 2018 van € 48k ten opzichte van onze begroting. Als de VRGZ vasthoudt aan haar ingediende begroting betekent dat een totale uitzetting (inclusief afdekking van het tekort) van € 89k, oplopend tot €107k. Ook is bij de meerjarenraming 2017 de compensatieregeling voor de verdeelsleutel niet juist opgenomen. Daardoor is nog een extra nadeel van € 19k in 2019 en € 38k vanaf 2020 te melden.

3.06e Munitax

De door belastingsamenwerking Munitax ingediende begroting past binnen onze begroting.

3.06f MARN

Uit de meerjarenbegroting 2018-2021 blijkt dat de winstuitkering van de MARN de komende jaren ca. € 68k bedraagt. Structureel wordt hiervan € 17k gestort in de afvalstofheffing. In de begroting 2018-2012 is een opbrengst geraamd van € 33k. Op basis van deze gegevens resteert een structureel voordeel van € 18k.

3.06g VRAN

In de zienswijze is aangegeven dat we door de onzekerheden over de instroom van dagbesteding vervoer de ramingen na 2017 voor kennisgeving aannemen. We gaan er nu vanuit dat de in de (ontwerp)begroting 2017-2020 gevraagde bedragen binnen de begroting van Wijchen op te vangen is.

3.07 Exploitatielasten Huis van de gemeente

De verhuizing naar het Huis van de gemeente staat gepland op 28 juli. Momenteel zijn we bezig met de contractvorming over facilitaire voorzieningen. Denk hierbij aan schoonmaak, catering, beveiliging enz. Voordat deze contracten zijn afgesloten, kunnen we geen inzicht verstrekken over eventuele de structurele financiële gevolgen ten opzichte van lopende begroting. Na de technische oplevering van pand stellen we een nieuw MJOP op. In de 2^e fase van het begrotingsproces komen we op het voorstaande terug.

3.08 Bouwleges

In tabel 3-08a zijn de geprognosticeerde inkomsten bouwleges in beeld gebracht.

Vanaf 2020 is er geen overschot meer voorhanden voor afdekking van lasten in het incidentele perspectief.

Tabel 3-08a: Inkomsten bouwleges

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017 (ADSD)	640	555	356	300
Hiervan structureel	450	450	300	300
Hiervan incidenteel	190	105	56	0
Kaderbrief 2018	671	661	368	300
Hiervan structureel	450	450	300	300
Hiervan incidenteel	221	211	68	0
Mutatie structureel	0	0	0	0
Mutatie incidenteel	31	106	12	0

In 2017 houden de geraamde kosten en legesinkomsten tegen het huidige tarief van 23 promille elkaar vrijwel in evenwicht. Er is geen sprake van overdekking van legesopbrengsten. Er is echter geen ruimte meer voorhanden voor een tariefsverhoging in 2018.

In onderstaande tabel 3-08b zijn de legestarieven 2017 van diverse gemeenten als referentiekader weergegeven.

Tabel 3-08b: Leges regiogemeenten per € 100k bouwkosten

x € 1,-	2017
Beuningen	2.640
Nijmegen	2.600
Gemeente Berg en Dal bouwkosten tot € 250k	2.400
Gemeente Berg en Dal bouwkosten boven € 250k	1.600
Wijchen	2.300
Druten	2.100
Heumen bouwkosten tot € 250k	2.000
Heumen bouwkosten boven € 250k	1.800

Omgevingswet

In 2019 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet is een omvangrijke stelselherziening van het omgevingsrecht. Tientallen wetten en Amvb's (Algemene maatregelen van bestuur) worden in één wet en vier Amvb's geïntegreerd met één samenhangend stelsel van planning, besluitvorming en procedures.

Er komen ook nieuwe instrumenten en (spel)regels, zoals het omgevingsplan, de omgevingsvisie en nieuwe hulpmiddelen, zoals een nieuw digitaal stelsel.

De omgevingswet vraagt vooral ook een andere manier van werken, waardoor een cultuuromslag nodig is: veel meer integraal werken en een andere werkwijze met meer participatie en co-creatie. Meer activiteiten worden door de Omgevingswet gereguleerd via algemene regels, waardoor minder vaak een vergunning nodig is.

De inwoners kunnen ook zelf alle regels inzien. De regels worden daartoe integraal digitaal beschikbaar gesteld op een begrijpelijke en transparante wijze, in het vernieuwde Digitale stelsel Omgevingsrecht (DSO). Hiermee is een grote digitaliseringsslag gemoeid.

De beweging naar meer eenvoud, meer maatwerk, meer integraliteit en minder regels op het terrein van de fysieke leefomgeving is jaren geleden al ingezet met de Wabo (omgevingsvergunning) en wordt met de Omgevingswet verder verbreed.

De Omgevingswet gaat uit van een nog meer integrale werkwijze.

Conform de aanneme in de Kaderbrief 2017 dekken we de kosten vanaf 2018 af uit het bestuursakkoord of samenwerking Druten. In de meicirculaire 2017 zijn geen middelen toegekend.

3.09 Gemeentefonds

De opgenomen inkomsten uit het Gemeentefonds zijn ontleend aan de meicirculaire 2017. Na publicatie van de septembercirculaire 2017 herijken we ons meerjarenperspectief. De beslisnota van deze septembercirculaire ligt ter besluitvorming voor aan de Raad in de begrotingsvergadering in november a.s.

Tabel 3-09 ontwikkeling gemeentefonds

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Meicirculaire 2017	54.438	55.061	55.429	55.897
Decembercirculaire 2016	53.415	53.807	54.124	54.582
Mutatie	1.023	1.254	1.305	1.315
Taakmutaties	-266	-263	-354	-374
Totale mutatie, vrij besteedbaar	757	991	951	941

Bovenstaande mutatie leidt tot een verbetering van het perspectief. Voor een verdere toelichting op deze mutatie verwijzen wij u naar de beslisnota over de meicirculaire 2017, die afzonderlijk van deze kaderbrief aan de Raad is verzonden (17 – 6275).

3.10 Prijscompensatie

Voor het bepalen van de prijscompensatie hanteren we de laatst bekende ontwikkelingen in de circulaire van het gemeentefonds. Immers, de ontwikkelingen van de inkomsten en uitgaven moeten in evenwicht zijn. De nu opgenomen percentages zijn ontleend aan de meicirculaire 2017. Bij de septembercirculaire 2017 actualiseren we de percentages.

Tabel 3-10a: Ontwikkeling reëel accres meicirculaire 2018 (jaar op jaar).

	2018	2019	2020	2021
Nominaal accres (inkomsten)	4,02%	3,07%	2,44%	2,18%
Loon- en prijsontwikkeling (uitgaven)	1,40%	1,70%	1,60%	1,70%
Reëel accres (saldo)	2,62%	1,37%	0,84%	0,48%

Tabel 3-10b: Ontwikkeling reëel accres meicirculaire 2018 (cumulatief).

	2018	2019	2020	2021
Nominaal accres (inkomsten)	4,02%	7,21%	9,83%	12,22%
Loon- en prijsontwikkeling (uitgaven)	1,40%	3,12%	4,77%	6,55%
Reëel accres (saldo)	2,62%	4,03%	4,90%	5,40%

Op basis van deze meicirculaire worden zowel de inkomsten- als de kostenkant gemuteerd. Bij het opstellen van dit boekwerk zijn we voor het meerjarenperspectief uitgegaan van de in tabel 3-10c opgenomen percentages prijscompensatie.

Tabel 3-10c: Inzet cumulatieve prijscompensatie begroting 2018.

	2018	2019	2020	2021
Subsidie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
BRN	1,22%	4,33%	6,87%	9,20%
Contract	1,40%	3,12%	4,77%	6,55%
Overige	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

3.11 Formatiekosten inclusief overige personele kosten

Bij het opstellen van de begroting gaan we uit van het cao-akkoord, dat loopt tot 1 mei 2017. Daarna houden een nullijn aan, totdat we de uitkomsten weten van een nieuw af te sluiten cao-akkoord. Met ingang van 2017 is het "individueel keuzebudget" (IKB) ingevoerd. De financiële impact is nog niet in te schatten, maar vooralsnog gaan we uit van een budget neutrale uitwerking. De peildatum van de grondslagen voor premieheffing pensioen e.d. is eveneens gebaseerd op de stand van 1 mei 2017. De personele formatie is gebaseerd op de toegestane formatie per 1 april 2017.

Om te voldoen aan het toetsingskader van de provincie dient de in het Gemeentefonds opgenomen percentage voor loonontwikkeling gelijk te zijn aan de toegepaste indexatie aan de kostenkant. Daarvoor nemen we – naast de bekende cao-wijzigingen – een stelpost op. De berekende formatiekosten zijn berekend op de huidige arbeidsvoorwaarden van de gemeente Wijchen.

Tabel 3-11a: Inzet cumulatieve looncompensatie Kaderbrief 2018.

	2018	2019	2020	2021
Loon periodiek	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Loon CAO	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stelpost indexering gemeentefonds	1,90%	1,80%	1,80%	1,80%

Tabel 3-11b: Structurele formatiekosten inclusief overige personele kosten.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Totaal Begroting 2017	15.842	16.017	16.258	16.541
Kaderbrief 2018	15.983	15.921	15.958	15.971
Stelpost indexering gemeentefonds	396	668	931	1.206
Totaal Kaderbrief 2018	16.379	16.589	16.889	17.177
Mutatie	-537	-572	-631	-636

Het bovenstaande betekent een verslechtering van het meerjarenperspectief. De uitzetting wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere indexering (€ 105k, invloed meicirculaire), stijgen van de premies (€ 150k), uitzetting formatie als gevolg toenemende complexiteit (o.a. decentralisaties) uitvoerende bedrijfsvoeringstaken (€ 95k) en een uitzetting door uit te gaan van het maximum salaris in een functieschaal (€ 180k). De laatste wordt veroorzaakt door het toepassen van de begrotingsregels van de BedrijfsVoeringsOrganisatie Druten - Wijchen.

3.12 Kapitaallasten

Bij het opstellen van de Begroting 2018 gaan we uit van een rentepercentage voor vervanging- en uitbreidingsinvesteringen van 1,75 procent voor de jaren 2018 t/m 2019, 2 procent voor 2020 en 2,25 procent vanaf 2021. Het hier gepresenteerde rentevoordeel leidt in paragraaf 3.11 tot hetzelfde rentenadeel vanuit het perspectief renteresultaat.

Tabel 3-12: Kapitaallasten

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017	4.887	4.901	5.187	4.940
Waarvan Afschrijvingslasten	3.623	3.692	3.702	3.530
Waarvan Rente	1.264	1.209	1.485	1.410
Kaderbrief 2018	4.852	4.911	5.076	5.110
Waarvan Afschrijvingslasten	3.575	3.657	3.699	3.641
Waarvan Rente	1.277	1.255	1.377	1.469
Mutatie	35	-10	111	-170
Waarvan Afschrijvingslasten	48	35	3	-111
Waarvan Rente	-13	-45	108	-59

Bovenstaande mutatie leidt in 2018 en 2020 tot een verbetering, de jaren 2019 en 2021 laten een verslechtering zien.

3.13 Renteresultaat

De BBV is op het gebied van rente gewijzigd per 1-1-2017. De systematiek van rentetoerekening en - berekening wijzigt. Vanaf het begrotingsjaar 2017 rekenen we met een variërende omslagrente o.b.v. het werkelijk (begrote) renteresultaat. We rekenen nu met 1,75% voor 2018 en 2019, 2,00% voor 2020 en 2,25% voor 2021.

Tabel 3-13: Renteresultaat.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017	1.353	1.285	1.527	1.527
Waarvan structureel	1.353	1.285	1.527	1.527
Waarvan incidenteel	0	0	0	0
Kaderbrief 2018	1.286	1.203	1.248	1.269
Waarvan structureel	1.286	1.203	1.248	1.269
Waarvan incidenteel	0	0	0	0
Mutatie	-67	-82	-280	-259
Waarvan structureel	-67	-82	-280	-259
Waarvan incidenteel	0	0	0	0

Het bovenstaande betekent een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

3.14 Onroerend Zaak Belasting.

De basis voor de meerjarenraming OZB is het jaar 2017. In deze nota gaan we uit van het verwachte bedrag in 2017 (basis 1^e rapportage 2017 van Munitax). De opbrengsten OZB worden jaarlijks gecorrigeerd voor de verwachte prijscompensatie. We gaan nu uit van de percentages zoals genoemd in de meicirculaire 2017. Onderstaande percentages worden bij de septembercirculaire 2017 opnieuw getoetst aan de dan gehanteerde percentages.

Tabel 3-14: Meerjarenperspectief inkomsten OZB.

x € 1.000	index %	2018	2019	2020	2021
Totaal Begroting 2017		7.667	7.751	7.852	7.954
Basis		7.599	7.599	7.599	7.599
Herijking basis		13	13	13	13
Bijgestelde Basis		7.612	7.612	7.612	7.612
Index 2018	1,40%	107	107	107	107
Index 2019	1,70%		131	131	131
Index 2020	1,60%			126	126
Index 2021	1,70%				136
Totaal Kaderbrief 2018		7.719	7.850	7.976	8.112
Mutatie		52	99	124	158

De mutatie leidt in het gehele meerjarenperspectief tot een verbetering.

3.15 Tarieven en leges

Reinigingsheffing

Op 21 februari 2017 heeft de Raad besloten om per 1 juni 2018 over te gaan naar "omgekeerd inzamelen", wat inhoudt dat huishoudelijk afval dat herbruikbaar is als grondstof aan huis wordt opgehaald (GFT, papier en plastic+). Wat overblijft, dient de burger zelf naar ondergrondse containers te brengen. Dit wordt in twee stappen geïmplementeerd. In september 2017 worden de papiercontainers uitgezet, voor 1 juni 2018 zijn de ondergrondse containers functioneel geplaatst en zijn de restafval containers omgebouwd naar containers voor plastic+.

Als gevolg van de stapsgewijze invoering en het uitstel naar 1 juni 2018 is op dit moment voor de tariefstelling nog veel onduidelijk. Door het uitstel baseren we de reinigingsheffing 2018 voor de periode jan-mei op de huidige Diftar methode inclusief de omslag naar het inzamelen van papier met een container en voor de periode jun-dec op omgekeerd inzamelen. Het geraamde gemiddelde tarief komt daarmee voor 2018 op circa € 140. Dit ligt € 8 hoger dan het tarief 2017 en € 2 hoger dan opgenomen in het raadsbesluit.

	Diftar	Omgekeerd inzamelen
2017	€ 132	€ 132
2018 (100kg rest)	€ 142	€ 138

We houden vooralsnog de huidige grondslagen van de tarieven in stand, totdat we een stabiel beeld hebben van de effecten van de systeemwisseling. Dit betekent dat de systematiek van toerekenen van kosten naar vaste en variabele heffing gehandhaafd blijft evenals het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. Wij hebben nog steeds het motto "de vervuiler betaalt" hoog in het vaandel en willen dit verder verankeren in 2018.

Door de Raad is bij de behandeling van het besluit tot omgekeerd inzamelen een uitvraag gedaan voor een proef van de inzameling van GFT bij hoogbouw. Deze proef wordt in 2017 opgestart. Bij een succesvolle proef leggen we de keuze voor om dit concept gemeentebreed uit te rollen bij de 19 hoogbouwlocaties. De investeringskosten hiervan ramen wij op € 120k, wat overeenkomt met een extra verhoging van de reinigingsheffing van ongeveer € 1.

Daarnaast kan een keuze gemaakt worden voor de zomerinzameling van het GFT. Dat heeft uiteindelijk een aanvullend verhogend effect op de tarieven van circa € 6.

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven ter dekking van de kosten van de riolering/watertaak. De Raad heeft besloten om de rioolheffing kostendekkend te maken, inclusief de BTW-component. Ook voor de rioolheffing gebruiken wij het beginsel de vervuiler betaalt en willen we de huidige grondslagen in stand houden.

Hondenbelasting (neutraal voor de gemeente)

De hondenbelasting in Wijchen is kostendekkend, dit principe willen we handhaven. Bij de tariefbepaling wordt het positieve saldo 2016 van de reserve hondenbelasting ingezet.

Toeristenbelasting

Om de ondernemers gelegenheid te geven om te kunnen anticiperen op de jaarlijkse bijstelling van de tarieven worden deze bij het vaststellen van de begroting vastgesteld voor het basisjaar +1 (2017 +1 = 2018). Bij de behandeling van de Begroting 2014 heeft de Raad, na initiatief uit de branche, ingestemd met het afronden van de tarieven op veelvoud van € 0,05. In het jaarlijks te hanteren rekenmodel indexeren we de niet afgeronde bedragen. Na indexatie ronden we de tarieven af op veelvoud van € 0,05.

Voor het rekenmodel gaan we uit van de niet afgeronde berekeningen. We volgen daarbij de prijsindexen, welke ook voor onze kostenontwikkeling geldt. In tabel 3-15 treft u een overzicht aan van de berekende tarieven conform beide methodieken. Bij de tariefvaststelling 2018 zullen we gelijktijdig de tarieven 2019 berekenen.

Tabel 3-15: Tarieven toeristenbelasting.

x € 1,-	2018		2019*	
	Niet afgerond	Afgerond	Niet afgerond	Afgerond
Tarief per overnachting	0,71	0,70	0,72	0,70
Tarief per overnachting op vaste standplaats	0,45	0,45	0,46	0,45

* bij het vaststellen van het definitieve tarief zal het indexpercentage worden herijkt aan de hand van de septembercirculaire 2017.

Marktgelden

In december 2017 stelt de Raad de Verordening Marktgelden vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we uit van een prijsindex van 1,40%. Daarnaast houden we rekening met de mate van kostendeckendheid van de marktgelden.

Reclamebelasting

In Wijchen heffen we reclamebelasting voor het centrumgebied en de bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen-Oost. De reclamebelasting dient ter dekking van specifieke activiteiten van de afgebakende gebieden, welke we via subsidie aan de stichtingen verstrekken. In december 2017 stelt de Raad de Belastingverordening vast. We houden bij de vaststelling van de tarieven rekening met verrekeningen over vorige boekjaren.

Overige legestarieven

In december 2017 stelt de Raad de Legesverordening vast. Als leidraad voor de calculaties gaan we nu uit van een prijsindex van 1,40%.

3.16 Inkrimpingen

Zie voor een specificatie van de inkrimpingen bijlage 2.

Tabel 3-16: Inkrimpingen.

<i>x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Budgetruimte	45	45	25	25
Totaal	45	45	25	25

Het bovenstaande leidt tot een verbetering van het gehele meerjarenperspectief.

3.17 Uitzettingen

De hier gepresenteerde uitzettingen hebben een onontkoombaar karakter, of komen voort uit areaaluitbreidingen. Zie voor de specificatie bijlage drie tot en met zes.

Tabel 3-17: Uitzettingen.

<i>x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Onontkoombaar, bijlage 3	29	29	29	29
Areaaluitbreidingen, bijlage 4	16	16	16	16
Totaal	45	45	45	45

Bovenstaande mutatie betekent een verslechtering van het gehele meerjarenperspectief.

3.18 Nieuw Beleid

Er is geen nieuw beleid opgenomen in het meerjarenperspectief. Het door het college gewenst nieuw beleid is opgenomen in bijlage 6. In het verdere verloop van het begrotingsproces bezien we de mogelijkheden van dekking. Integrale afweging van nieuw beleid stellen we dan ook uit tot de begrotingsvergadering.

3.19 Bezuinigingstaakstelling coalitieakkoord

Om de onroerend zaak belasting niet verder dan noodzakelijk te laten stijgen, is in het coalitieakkoord opgenomen dat we waarschijnlijk € 200k aan structurele bezuinigingen per jaar nodig hebben tot 2020 om tegenvallers op te kunnen vangen van maatregelen van het rijksbeleid en onrealiseerbare bezuinigingstaakstellingen, die al opgenomen zijn in ons meerjarenperspectief. Daarnaast is er door de veranderende samenleving altijd nieuw beleid nodig. De gerealiseerde inkrimpingen in het begrotingstraject vanaf de kaderbrief voldoen aan onze doelstellingen. Vooralsnog nemen we dan ook geen aanvullende taakstellingen op in het voorliggende meerjarenperspectief.

Tabel 3-19: Bezuinigingstaakstelling coalitieakkoord.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Taakstelling	800	800	800	800
Gerealiseerd in de begroting 2017	723	569	569	569
Restant Begroting 2017	77	231	231	231
Kaderbrief 2018	65	65	45	45
Restant Kaderbrief 2018	12	166	186	186

4. Provinciaal Toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Wijchen te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De provincie heeft in april het toetsingskader 2018 bekend gemaakt om in aanmerking te komen voor repressief toezicht. Te weten:

- De Begroting 2018 dient (naar oordeel Provincie) structureel en reëel in evenwicht te zijn. Als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht uiterlijk in 2021 tot stand zal komen;
- De Jaarrekening 2016 behoort structureel en reëel in evenwicht te zijn. Indien de jaarrekening niet in evenwicht is, zal het structureel tekort worden betrokken bij het onderzoek van de Begroting 2018. Dit betekent dat in de jaarrekening inzicht moet worden gegeven in het structurele en incidentele aandeel van het tekort;
- Indien de begroting voor 2018 niet structureel en reëel in evenwicht is, maar aannemelijk is gemaakt dat dit evenwicht pas in de meerjarenraming (2021) tot stand wordt gebracht, heeft dit extra aandacht van de toezichthouder tot gevolg tijdens het begrotingsproces 2019. Daarbij zal worden gekeken of er sprake is van een opschuivend sluitend meerjarenperspectief. Hiermee wordt bedoeld dat, indien de begroting van 2019 niet structureel en reëel in evenwicht is, tenminste de jaarschijven 2021 en 2022 van de meerjarenraming 2019-2022 structureel en reëel in evenwicht dienen te zijn om opnieuw voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te komen. Het kan dus niet zo zijn dat alleen de jaarschijf 2022 in evenwicht is, dan is er namelijk sprake van een opschuivend perspectief. Ditzelfde kan van toepassing zijn wanneer in eerdere jaren al sprake is geweest van een sluitend meerjarenperspectief, dat telkens opschuift.

Om de provinciale toets te doorstaan, mogen er – in ieder geval in het eerste jaar van ons perspectief – geen stelposten meer zijn opgenomen, die niet zijn onderbouwd met concrete maatregelen.

De omvang van de stelpost 2018 ad € 189k leidt bij eliminatie tot een positief saldo van € 119k (tabel 1 toont een positief structureel saldo van € 308k in de jaarschijf 2018). Hiermee voldoen we weliswaar aan bovenstaande toets van de provincie, maar we voldoen nog niet aan het minimaal benodigde positieve resultaat van € 250k. Dit criterium uit de Financiële Verordening is ingesteld ter afdekking van het verplicht opnemen van een post onvoorzien in de begroting. Wij hebben er voor gekozen om deze post niet op te nemen aan de kostenkant van de begroting, maar te voorzien door een resultaatsnorm. Dit verdient aandacht in het vervolg van het begrotingstraject.

In tabel 4-01 treft u een overzicht aan van de stelposten die opgenomen zijn in het meerjarenperspectief 2018-2021.

Tabel 4-01: Overzicht stelposten.

<i>x € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021
Bijzondere bijstand (paragraaf 3.01)	0	0	110	221
WWB Inkomensdeel (paragraaf 3.02)	189	558	536	0
Effect inzet middelen incidenteel	0	100	150	250
	189	658	796	471

5. Incidenteel meerjarenperspectief

Bijlage 1 omvat een gedetailleerd bijgesteld overzicht van de raming incidentele kosten en opbrengsten. Per saldo geeft dit onderstaand perspectief.

Tabel 5-01: Saldo incidentele kosten en opbrengsten.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017 (ADSD)	-350	343	56	0
Begroting 2017 afdekking Algemene Reserve	350	0	0	0
Saldo Begroting 2017 (ADSD)	0	343	56	0
Kaderbrief 2018	-1.254	228	68	0
Onttrekking Algemene Reserve	1.254	0	0	0
Saldo Kaderbrief 2018	0	228	68	0
Mutatie	0	-115	12	0

Tabel 5-02: Mutaties incidentele kosten en opbrengsten 2018 t/m 2021 ten opzichte van Begroting 2017.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Bouwleges	31	106	12	0
Dorpsstraat 73	-30			
Nieuw GVVP (2018-2028)	-30			
Starterslening	-100			
Dekking startersleningen versnelde woningbouw	100			
Milieucommunicatieplan, Campagne Groene gezicht	-15	-15		
Milieucommunicatieplan uit budget verduurzaming	15	15		
Leerplicht: Ziekmeldingen terugbrengen (proef)	-30			
Strategisch regionaal adviseur OOV	-20			
Versnellen aanpak slechte bermen	PM	PM	PM	PM
Uitbreiding parkeren in woonwijken	-10			
Afboeken boekwaarde basisschool St. Jan Baptist	0	-221		
Sloop en herinrichting terrein St. Jan Baptist		PM		
Omgekeerd Inzamelen communicatie	-50			
Verkeersscheiding A50	-85			
Mozaïek subsidie trekkenwand theater	-100			
Mozaïek subsidie tribune theater	-80			
Investering ombuiging Jeugd en WMO nieuw	-500			
Mutatie winstuitkering Bijsterhuizen	-750	-2.000	-500	1.000
Winstuitkering Bijsterhuizen naar Algemene Reserve	750	2.000	500	-1.000
Mutatie algemene reserve	904	0	0	0
Totaal mutatie	0	-115	12	0

Het incidenteel meerjarenperspectief bestaat uit de posten opgenomen in de Begroting 2017, aangevuld met de nu voorgestelde kostenuitzettingen. Voor een uitsplitsing van individuele posten verwijzen we naar bijlage 1 en bijlage 5. Om het voorliggende incidentele perspectief af te dekken, is een onttrekking aan de Algemene Reserve noodzakelijk van € 1.254k in 2018.

Aanvullende toelichting op winstuitkering GR Bijsterhuizen

In april 2017 heeft het bestuur van Bijsterhuizen het beleidsplan 2017-2025 vastgesteld. Het daarin opgenomen meerjarenperspectief is gebaseerd op de vastgestelde planexploitatie per 1 januari 2017. In deze planexploitatie is verwerkt het besluit om in 2017 over te gaan tot een winstuitkering van € 7 miljoen (aandeel Wijchen € 3,5 miljoen waar voorzien was € 250k). De raming en verloop van de winstuitkering is hierop geactualiseerd.

Tabel 5-03: Winstuitkering Bijsterhuizen.

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017	750	2.000	2.000	1.000
Kaderbrief 2018	0	0	1.500	1.000
Mutatie	-750	-2.000	-500	0

6. Eindsaldo structurele en incidentele begroting 2018-2021

In tabel 6-01 is het totale meerjarenperspectief samengevat.

Tabel 6-01: Saldi begroting 2018-2021

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Structureel (tabel 1)	308	575	1.003	1.589
Incidenteel (tabel 5-01)	0	228	68	0
Bouwgrond exploitatie (tabel 9-01)	753	5	0	0
Saldo	1.061	808	1.071	1.589

Meerjarenperspectief

Het nu gepresenteerde meerjarenperspectief geeft aan dat we structureel in balans zijn. Zoals eerder opgemerkt wordt dit perspectief sterk beïnvloed door de aanname dat de kosten van de Bijzondere Bijstand en de Wet Buig gefaseerd sterk afnemen in 2020 en 2021. Daarnaast blijft het een voorwaarde dat we de in dit meerjarenperspectief opgenomen taakstellingen (hoofdstuk 4) realiseren. Bovenstaande tabel geeft wederom aan dat onze incidentele inkomsten/bouwgrond opdrogen.

Bij het opstellen van geschetst meerjarenperspectief is geen rekening gehouden met de financiële impact van in paragraaf 8-3 opgenomen gewenste projecten. Verder is in het voorliggende perspectief geen nieuw beleid opgenomen (bijlage 6).

7. Verloop Algemene Reserve

Onderstaand treft u het verloop aan van de Algemene Reserve.

Op basis van het eindsaldo Jaarrekening 2016 is het verloop van de Algemene Reserve in tabel 7-01 weergegeven. (Zie ook bijlage 7).

Tabel 7-01: Verloop Algemene Reserve, (stand 31 december).

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Begroting 2017 (ADSD)	12.673	17.466	20.192	22.092
Kaderbrief 2018-2021	15.696	16.757	19.065	21.136
Mutatie	3.023	-709	-1.127	-956

De versnelde winstuitkering GR Bijsterhuizen in 2017 leidt in eerste instantie tot een hogere omvang van de reserve in 2018. Door het bijgestelde meerjarenperspectief van de beoogde winstuitkeringen 2018-2021 neemt deze echter af. In totaliteit ligt de raming van de stand van de Algemene Reserve zo'n € 1 miljoen lager in 2021. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar bijlage 7.

In de door de Raad voorgelegde jaarrekening 2016 ligt de ondergrens van de Algemene Reserve op € 10,3 miljoen (saldo ingecalculeerde risico's verhoogd met saldo ondergrens inwoners).

In tabel 7-02 hebben wij het verloop van de Algemene Reserve afgezet tegen het vernieuwde risicoprofiel.

Tabel 7-02: Algemene Reserve t.o.v. risicoprofiel, (stand 31 december).

x € 1.000	2018	2019	2020	2021
Bijgestelde stand Algemene Reserve (zie tabel 7-01)	15.696	16.757	19.065	21.136
Gewenste ondergrens (risicoprofiel)	10.280	10.280	10.280	10.280
Surplus	5.416	6.477	8.785	10.856

Uit tabel 7-02 komt een positief beeld van de opbouw van de Algemene Reserve naar voren ten opzichte van de gewenste ondergrens. Dit surplus maakt het mogelijk om gewenste of onontkoombare ontwikkelingen binnen het incidentele perspectief op te vangen.

8. MeerjarenInvesteringsOverzicht (MIO)

8.1. Inleiding

Met dit MIO geven we inzicht in de financiële aspecten van de grote projecten binnen de gemeente Wijchen. Vooral de afdekking van nog niet gedekte projecten, die een keuze noodzakelijk maken in prioritering van projecten is van belang.

8.2. Gedekte projecten.

Tabel 8-01 geeft een overzicht van door de Raad geaccordeerde projecten. Overigens is niet bij alle bijdragen van derden ook 100% zeker of we die ook (geheel) zullen ontvangen. Hier is dus sprake van een financieel risico.

Tabel 8-01: Dekking van projecten (x € 1.000).

Nr.	Projectnaam	Begroot	Gedekt	Financieringsbron
1.	Parkeerkelder	9.655	8.894 218 141 402	Aangevraagde subsidies Voorzieningen Ibor Afkoppelsubsidie riolering, gemeentelijke bijdrage Bijdrage Prorail fietsklemmen en kluizen
2.	MFA Batenburg	1.500	1.500	Afgedekt door kapitaalslasten
3.	Kasteeltuin	200	200	Incidenteel perspectief 2018
4.	Oosterpark	300	300	Incidenteel perspectief 2018
5.	Pauzelandschap huidig gemeente kantoor	400	400	Reserve
6.	Ontwikkeling Hernen/Bergharen	500	500	Incidenteel perspectief 2016-2017
	Totaal	12.555	12.555	

8.3. Gewenste projecten

Na het vaststellen van de Begroting 2017 blijft de wereld niet stilstaan. Wensen van het college en wensen en opdrachten van de Raad houden de bestuurlijke wereld dynamisch. We blijven dan ook de komende jaren werken aan ideeën en wensen waarmee nu geen rekening is gehouden in de Kadernota 2018. Een overzicht, niet uitputtend en in willekeurige volgorde, van deze aanvullende opgaven:

- Aanpassingen raadszaal, exclusief microfoons (wens Raad);
- Aanpassingen overig kasteel (wens Raad);
- Hart van Zuid.

9. Bouwgrondexploitatie

In het boekwerk "Anders Denken, Samen Doen" begroting 2017 is in hoofdstuk 10 een overzicht opgenomen van de te verwachte resultaten van de verschillende grondexploitaties. Tabel 9-01 geeft een geactualiseerd beeld. Conform besluitvorming wordt het resultaat van de Bouwgrondexploitatie toegevoegd aan de Algemene Reserve. Op basis van de bijgestelde grondexploitaties kan op termijn in totaliteit € 18k minder toegevoegd worden aan de Algemene Reserve.

Tabel 9-01: Beoogd resultaat vastgestelde grondexploitaties x € 1.000 (op eindwaarde).

Nr	Complex	Totaal	2017	2018	2019	2020	2021	>2021
1	Tuin van Woezik	-517	0	-517	0	0	0	0
2	Huurlingsedam (fase 1 +2)	-1.175	0	0	0	-1.175	0	0
3	Klapstraat	37	37	0	0	0	0	0
4	MOB-complex	0	0	0	0	0	0	0
5	Hoge Rot fase 2	0	0	0	0	0	0	0
6a	Oostflank 1e fase, eerste deel	0	0	0	0	0	0	0
6b	Oostflank 1e fase, Urban Villa 2	1.204	1.204	0	0	0	0	0
6c	Oostflank, locatie Urban Villa 3	753	0	753	0	0	0	0
7	Woningbouw Balgoij	5	0	0	5	0	0	0
8	Acaciastraat	0	0	0	0	0	0	0
9	Afgewikkelde projecten	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal exploitaties	307	1.241	236	5	-1.175	0	0
1	Voorziening Tuin van Woezik (balans)	517	0	517	0	0	0	0
2	Huurlingsedam (fase 1 +2) (balans)	1.175	0	0	0	1.175	0	0
	Totaal Kaderbrief 2018	1.999	1.241	753	5	0	0	0
	Begroting 2017 (ADSD)	2.017	37	1.980	0	0	0	0
	Mutatie	-18	1.204	-1.227	5	0	0	0

Bijlagen

Bijlage 1: Incidenteel perspectief 2018-2021	34
Bijlage 2: Inkrimpingen; budgetruimte en extra inkomsten.....	35
Bijlage 3: Onontkoombaar	36
Bijlage 4: Areaal.....	38
Bijlage 5: Mutaties incidenteel perspectief	39
Bijlage 6: Aangehouden nieuw beleid (vooralsnog niet toegekend)	43
Bijlage 7: Algemene Reserve	47

Bijlage 1: Incidenteel perspectief 2018-2021

Incidenteel meerjarenperspectief 2018-2021	2018	2019	2020	2021
BEGROTING 2016, ADSD2				
IHP dotatie	-200.000			
Versterking jeugdbeleid	-50.000			
Kwaliteitsinstandhouding Bijsterhuizen	118.000			
Te verwerven groen percelen Bijsterhuizen	322.000			
Bestemmingsreserve groen percelen Bijsterhuizen	-322.000			
Oosterpark	-400.000			
Renovatieplan sportvelden actualisatie		-10.000		
Schuldhelpverlening zelfstandigen	-25.000			
KADERBRIEF 2017-2020				
Winstuitkering Bijsterhuizen	750.000	2.000.000	2.000.000	
Winstuitkering Bijsterhuizen naar Algemene Reserve	-750.000	-2.000.000	-2.000.000	
Omgevingswet	-80.000	-45.000	-35.000	
Omgevingswet uit bestuursakkoord afgedekt	80.000	45.000	35.000	
Uitbreiding reserve duurzaamheidslening	-200.000	-200.000	0	
Dekking reserve duurzaamheidslening	200.000	200.000	0	
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	-300.000	0	0	
Dekking verduurzaming maatschappelijk vastgoed	300.000	0	0	
Blijversleningen	-200.000	0	0	
Dekking uit versnelde woningbouw/stimuleringsfonds	200.000	0	0	
Bouwleges 3.08	190.000	105.000	56.000	
BEGROTING 2017-2020				
Uitstel fases Bijsterhuizen, vrijval kosten groen	125.000			
Uitstel fases Bijsterhuizen, kwaliteitsinstandhouding	0	248.000		
Uitstel fases Bijsterhuizen, te verwerven groen	0	150.000		
Uitstel fases Bijsterhuizen, BR te verwerven groen	0	-150.000		
Kasteeltuin i.v.m. parkeerkelder	-200.000			
Duidelijke taal	-25.000			
Duidelijke taal t.l.v. opleidingsbudget	25.000			
Mystery calls	-8.000			
Bijstelling raming Oosterpark	100.000			
Subtotaal tot en met Begroting 2017-2020	-350.000	343.000	56.000	0
Kaderbrief 2018-2021				
Dorpsstraat 73	-30.000			
Nieuw GVVP (2018-2028)	-30.000			
Starterslening	-100.000			
Dekking startersleningen versnelde woningbouw	100.000			
Milieucommunicatieplan, Campagne Groene gezicht	-15.000	-15.000		
Milieucommunicatieplan uit budget verduurzaming	15.000	15.000		
Leerplicht: Ziekmeldingen terugbrengen (proef)	-30.000			
Strategisch regionaal adviseur OOV	-20.000			
Versnellen aanpak slechte bermen	PM	PM	PM	PM
Uitbreiding parkeren in woonwijken	-10.000			
Afboeken boekwaarde basisschool St. Jan Baptist	0	-221.000		
Sloop en herinrichting terrein St. Jan Baptist		PM		
Omgekeerd Inzamelen communicatie	-50.000			
Verkeersscheiding A50	-85.000			
Mozaïek subsidie trekkenwand theater	-100.000			
Mozaïek subsidie tribune theater	-80.000			
Investering ombuiging Jeugd en WMO nieuw	-500.000			
Bouwleges (zie 3.08)	31.000	106.000	12.000	
Mutatie winstuitkering Bijsterhuizen	-750.000	-2.000.000	-500.000	1.000.000
Winstuitkering Bijsterhuizen naar Algemene Reserve	750.000	2.000.000	500.000	-1.000.000
Af te dekken uit Algemene Reserve	1.254.000	0	0	
Saldo incidenteel	0	228.000	68.000	0

Bijlage 2: Inkrimpingen; budgetruimte en extra inkomsten

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
II-1	Appa-premie (pensioen) wethouders is verlaagd (niveau 2017)	De gevraagde premies zijn verlaagd.	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
II-2	Het voordeel Appa-premie in te zetten om de structurele overschrijdingen op representatiekosten af te dekken	Daarmee komt het budget representatie weer op een realistisch niveau.	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
II-3	Door te belasten kosten inzet griffier aan MGR.		€ 20.000	€ 20.000	€ 0	€ 0
II-4	Verkoop losse percelen.		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
	Totaal		€ 45.000	€ 45.000	€ 25.000	€ 25.000

Bijlage 3: Onontkoombaar

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
III-1	Arbeidsongeschiktheidsverzekering wethouders	De premie valt hoger uit dan verwacht bij het opstellen van de Begroting 2016.	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
III-2	Opvang zwerfdieren	Er is een nieuwe overeenkomst gesloten. De oude overeenkomst was voor de dierenambulance niet meer kostendekkend.	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
III-3	Huurinkomsten	Door verkoop vastgoed /opzeggingen huurovereenkomsten dalen de structurele inkomsten. In samenhang met eigenaarslasten beoordeeld.	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000
III-4	Gladheidsbestrijding	De komende jaren moeten er 18 wintermachines worden vervangen. (2017, 5 strooiers, 5 sneeuwploegen en 2 rolbezems, 2018, 1 strooier en 1 sneeuwploeg, 2021 2 strooiers en 2 sneeuwploegen). Hiervoor is een Europese aanbesteding gehouden. Het vervangingsplan materieel voorziet in de vervanging van deze voertuigen. Het onderhoudscontract voor deze machines valt hoger uit dan voorzien in de begroting.	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
III-5	Kleding Toezichthouders	De toezichthouders maken gebruik van het landelijk uniform. De kosten van vervanging liggen hoger dan geraamd, mede doordat het budget niet gemuteerd als gevolg van uitbreiding van de bezetting.	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
III-6	Afkoppelen riolering	Ook in de komende planperiode van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 blijft het van de riolering afkoppelen van verhard oppervlak één van de speerpunten van beleid. Het afkoppelen is noodzakelijk om de vuiluitworp van de riolering op oppervlaktewater verder terug te dringen (eenduidige basisinspanning). Daarvoor moet komende planperiode jaarlijks 1 ha worden afgekoppeld. Dit vergt een investering van jaarlijks € 150k, die in 60 jaar wordt afgeschreven.	€ 5.125	€ 10.165	€ 17.333	€ 22.919
III-7	Afdekking afkoppelen uit de rioolheffing	Afdekking bovenstaande kosten betreft een jaarlijks oplopende verhoging van de heffing van 0,15%.	€ 5.125-	€ 10.165-	€ 17.333-	€ 22.919-
	Totaal		€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000

Bijlage 4: Areaal

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
IV-1	Onderhoud aanbouw Dorpshuis oase	Door een aanbouw is het gebouw groter geworden, hetgeen extra onderhoud meebrengt.	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
IV-2	Onderhoud aanbouw Dorpshuis oase	Initiatief van de verbouwing ligt bij Oase. Bedrag korten op subsidie.	€ 2.000-	€ 2.000-	€ 2.000-	€ 2.000-
IV-3	Sporthal Arcus, extra schilderwerk	Extra schilderwerk in verband met het aanpassen kleuren gevelbeeld (conform raadsbesluit).	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835	€ 2.835
IV-4	Sporthal Arcus, onderhoud bomenuitbreiding	Onderhoud bomenuitbreiding Valendriesseweg ter hoogte van de Arcus (conform raadsbesluit).	€ 2.860	€ 2.860	€ 2.860	€ 2.860
IV-5	Onderhoud parkeergelegenheid sportpark Schaarweide	Sportpark schaarweide was de enige sportvereniging die zelf haar parkeergelegenheid diende te onderhouden. Eind vorig jaar is afgesproken dat de gemeente het onderhoud van de parkeerplaats op zich neemt. Het gaat hierbij om ca. 10.000m2 aan verharding en groen, bomen en verlichting.	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
	Totaal		€ 15.695	€ 15.695	€ 15.695	€ 15.695

Bijlage 5: Mutaties incidenteel perspectief

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
V-1	Dorpsstraat 73	Verleggen deel Wijksestraat / afsluiten deel Wijksestraat ten behoeve van het verbeteren van verkeersveiligheid ter plaatse.	€ 30.000			
V-2	Nieuw GVVP (2018-2028)	het GVVP deel 1 heeft een scope van 2008-2018. In 2018 willen we het plan actualiseren,	€ 30.000			
V-3	Startersleningen	We voorzien dat in 2017r de maximale uitleencapaciteit van € 2 miljoen voor de startersleningen wordt bereikt. We willen de capaciteit uitbreiden met € 1 miljoen. Van dit bedrag is het dekkingspercentage 10%. Zo kunnen we de starterslening als beleidsinstrument blijven inzetten. Met name vanwege onze concurrentiepositie t.a.v. onze buurgemeenten is het een belangrijk instrument, tevens om onze ambitie m.b.t. behoud en aantrekken van jongeren naar Wijchen waar te maken.	€ 100.000			
V-4	Dekking Startersleningen	Voor de € 2 miljoen aan startersleningen is een risicoreserve in het leven geroepen van € 200k. (10% dekkingsgraad) Voor de uitbreiding van € 1 miljoen is een extra dotatie van € 100k benodigd. Voorgesteld wordt om dit uit de reserve versnelde woningbouw te halen.	€ 100.000-			
V-5	Milieucommunicatieplan, Campagne Groene gezicht	Het strategisch milieucommunicatieplan is op 23 mei vastgesteld door het college. Voor continuïteit in de realisatie van het plan, in bijzonder de langlopende campagne Het groene gezicht van Wijchen en bijbehorende campagne-website en virtuele podium, is een werkbudget nodig. Doel van de campagne is om Wijchense inwoners, instellingen en bedrijven te inspireren om duurzaam te leven, wonen en werken. Motto: samen werken aan een duurzaam Wijchen (gemeente én samenleving). Op het podium kunnen wijchenaren hun groene gezicht laten zien.	€ 15.000	€ 15.000		

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
V-6	Milieucommunicatieplan, Campagne Groene gezicht	Het strategisch milieucommunicatieplan is op 23 mei vastgesteld door het college. Voor continuïteit in de realisatie van het plan, in bijzonder de langlopende campagne Het groene gezicht van Wijchen en bijbehorende campagnewebsite en virtuele podium, is een werkbudget nodig. Doel van de campagne is om wijchense inwoners, instellingen en bedrijven te inspireren om duurzaam te leven, wonen en werken. Motto: samen werken aan een duurzaam Wijchen (gemeente én samenleving). Op het podium kunnen wijchenaren hun groene gezicht laten zien.	€ 15.000-	€ 15.000-		
V-7	Leerplicht: Ziekmeldingen terugbrengen	M@ZL is een integrale aanpak, ontwikkeld door de GGD om ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. Met dit project kunnen twijfelachtige ziekmeldingen van leerlingen onderzocht worden, zodat enerzijds het verzuim wordt tegengegaan en anderzijds vroegtijdige signalering van ernstiger problematiek plaatsvindt. Dit project past binnen onze preventieve aanpak en gaat uit van samenwerking tussen scholen, jeugdarts en leerplichtambtenaren en is een versterking en verbetering van de huidige samenwerking. Van alle soorten verzuim (absoluut verzuim, luxe verzuim en vrijstellingen) valt met het terugdringen van het signaalverzuim, waaronder twijfelachtige ziekmeldingen) de meeste winst te behalen, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het signaalverzuim is bijna 50% van het verzuim en het is vaak voor voorbode van onderliggende problematiek. Met de vroegtijdige aanpak hiervan kunnen leerlingen eerder naar school en voorkomt het zwaardere zorg later. Met de start van het project zullen de meldingen voor de jeugdarts het eerste jaar met 7 à 8% toenemen. We starten met een pilot jaar inclusief nulmeting. . Na evaluatie beoordelen we of het een structurele meerwaarde heeft.	€ 30.000			

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
V-8	Strategisch regionaal adviseur OOV	Om uitvoering te geven aan het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland is samenwerking tussen gemeenten essentieel. Hiertoe biedt een Strategisch Adviseur voor de integrale veiligheid een uitkomst. De huidige Adviseur is tijdelijk aangesteld en wordt gefinancierd uit bestaande veiligheidsbudgetten.	€ 20.000			
V-9	Versnellen aanpak slechte bermen	Onder nieuw beleid is als PM post (€ 50k) opgenomen voor de structurele verbetering van de bermen. Uit de inventarisatie 2015 is gebleken dat van de 84 wegen er 24 zijn met zeer slechte bermen. Met het structurele bedrag kunnen we binnen 60 jaar alle benodigde bermen aanpakken. Indien versnelling gewenst is, dienen incidentele middelen beschikbaar gesteld te worden.	PM	PM	PM	PM
V-10	Uitbreiding parkeren in woonwijken	Conform het coalitieakkoord is er prioriteit om parkeren in woonwijken te veranderen, waarbij grijs en groen in evenwicht blijven. Door ontbreken van financiële ruimte worden verzoeken nu afgewezen.	€ 10.000			
V-11	Afboeken boekwaarde basisschool St. Jan Baptist	I.v.m. MFA Batenburg.		€ 221.000		
V-12	Sloop en herinrichting terrein St. Jan Baptist	I.v.m. MFA Batenburg. .		PM		

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	2018	2019	2020	2021
V-13	Omgekeerd Inzamelen	Het besluit van de gemeenteraad om het traject voor omgekeerd inzameling met een half jaar te verlengen heeft consequentie voor met name het communicatietraject. Oorspronkelijk was het de bedoeling om het gehele project in een kort tijdsbestek voor het einde van het jaar uit te rollen. Dit had met name voor de communicatiekosten een positief effect omdat een aantal zaken in één brief kon worden gecommuniceerd /papier, plastic en ondergrondse containers/. De gemeenteraad hecht grote waarde aan een goed en gedegen communicatietraject. Door het langere tijdspad is het nu vanuit communicatief oogpunt en zorgvuldigheid niet juist om nu al te communiceren over zaken die we pas volgend jaar gaan uitrollen. Dit betekent meer communicatiemomenten. Meer brieven, een extra bijeenkomst en meer ondersteuning DAR. Dit leidt niet tot een stijging van de reinigingsheffing.	€ 50.000			
V-14	Verkeersscheiding A50	Het scheiden van het landbouw- en fietsverkeer op de parallelwegen van de A50. Betreft eigen bijdrage in aanvraag subsidie.	€ 85.000			
V-15	Mozaïek, vervangen trekkenwand	Vervanging trekkenwand theater, te faciliteren door middel van subsidie.	€ 100.000			
V-16	Mozaïek, tribune	Vervanging tribune theater, te faciliteren door middel van subsidie.	€ 80.000			
V-17	Decentralisaties Jeugd/WMO nieuw	Investering om de beoogde ombuiging te faciliteren.	€ 500.000			
	Totaal		€ 935.000	€ 221.000	€ -	€ -

Bijlage 6: Aangehouden nieuw beleid (vooralsnog niet toegekend)

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	Structureel/ incidenteel	2018	2019	2020	2021
VI-1	Subsidie compensatie leges maatschappelijke instellingen	Het college heeft in 2016 en 2017 diverse malen besloten ten laste van het evenementenbudget leges te compenseren in de vorm van een extra subsidie. Het college is van mening dat sommige leges een te hoge kostenpost zijn voor betreffende organisaties. Het evenementenbudget komt hiermee onder druk. Het opnemen van een vrijstelling voor specifieke organisaties in de legesverordening is niet mogelijk.	Structureel	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
VI-2	Buurtbus	Jaarlijks geven wij de Buurtbus-vereniging een waarderingssubsidie. Deze wordt gedekt uit een reserve. Na 2020 is deze reserve leeg.	Structureel				€ 2.900
VI-3	Rijk van Nijmegen 2025	De beweging Rijk van Nijmegen heeft in 2016 en 2017 verder gestalte gekregen. De beweging heeft tot doel om het Rijk van Nijmegen weer in de top-10 van de sociaal- economische ladder van Nederland te krijgen. Daarvoor zijn 25 projecten gestart. Een aantal projecten wordt actief ondersteund door ondernemers uit onze gemeente, bijvoorbeeld Smart Business Parcs, De Nieuwe Winkelstraat en Zonnedaken. Binnen het algemeen bestuur RvN2025 is de ambitie uitgesproken om de bijdrage door de deelnemende gemeenten voort te zetten.	Structureel	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
VI-4	Subsidie voor makelaarsfunctie maatschappelijke stage	Betreft voortzetting van bestaande subsidie die voor 2 jaren incidenteel in de begroting heeft gestaan (2015 en 2016). Uit een evaluatie is gebleken dat de maatschappelijke stage succesvol is en het vrijwilligerswerk een positiever imago heeft gekregen bij de middelbare scholieren wat ook aansluit bij de uitgangspunten van de participatiesamenleving.	Structureel	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	Structureel/ incidenteel	2018	2019	2020	2021
VI-5	Meer bewegen voor ouderen / thema valpreventie	Valpreventie is belangrijk bij het voorkomen van inzet van zorg en een belangrijk aspect bij het zo lang mogelijk zelfstandig wonen. De activiteiten van valpreventie in Wijchen zijn de afgelopen jaren grotendeels bekostigd uit subsidie van NutsOhra. In 2018 valt een groot deel hiervan weg.	Structureel	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
VI-6	Meer bewegen voor ouderen / thema valpreventie	Op te vangen binnen budget WMO oud.	Structureel	€ 2.000-	€ 2.000-	€ 2.000-	€ 2.000-
VI-7	Digitale herkenning en controle ID-bewijzen	Aanschaf en onderhoud apparatuur om ID-bewijzen te herkennen en te controleren. Investering bedraagt € 15k, die in 5 jaar wordt afgeschreven.	Structureel	€ 4.013	€ 3.960	€ 3.908	€ 3.855
VI-8	Onderhoud bermen buitengebied	Onderhoud van de bermen brengt extra kosten met zich mee. Grasbetontegels worden in 40 jaar afgeschreven, zodat structureel € 50k noodzakelijk is.	Structureel	PM	PM	PM	PM
VI-9	Kasteel raadszaal	Meningsvormende nota toekomst Kasteel	Structureel	PM	PM	PM	PM
VI-10	Kasteel raadszaal exploitatielasten	Meningsvormende nota toekomst Kasteel	Structureel	PM	PM	PM	PM
VI-11	Kasteel overig	Meningsvormende nota toekomst Kasteel	Structureel	PM	PM	PM	PM
VI-12	MFA Batenburg	Uitbreiding oorspronkelijk krediet (kapitaallasten).	Structureel	€	€ 54.339	€ 54.339	€ 54.339
VI-13	Mozaïek, verduurzaming	Verduurzaming, aanpassen gevels bouwkundig e.d. kapitaalslasten	Structureel	€	PM	PM	PM
VI-14	Mozaïek, verduurzaming	Verduurzaming, aanpassen gevels e.d. onderhoud	Structureel	€	PM	PM	PM
VI-15	Hart van Zuid	Structurele kapitaalslasten	Structureel		PM	PM	PM
VI-16	Aanleg Brug Wijchens meer	Bij de planvorming voor herinrichting Oosterpark is de wens voor een brug over het Wijchens meer herhaaldelijk aangegeven. Binnen het budget voor het Oosterpark was dat niet haalbaar. Het belang van een brug wordt in 2018 in breder verband voor de ontwikkeling van het hele Wijchens meer bekeken.	Incidenteel	€ 160.000			
VI-17	Beheer en onderhoud Brug Wijchens meer	De investering in een brug vergt structurele middelen voor beheer en onderhoud.	Structureel	€	€ 7.000	€ 7.000	€ 7.000

Volgnr.	Onderwerp	Toelichting	Structureel/ incidenteel	2018	2019	2020	2021
VI-18	Uitbreiding raadsyclus	Urenuitbreiding 20 uur medewerker griffie. De raad heeft zijn opzet van het vergadersysteem veranderd. Voor het zomerreces besluit de raad of hij hiermee doorgaat. Dit andere systeem van vergaderen brengt logistiek grote wijzigingen met zich mee. I.p.v. één keer per zes weken is er om de week een politieke avond. De griffie is meer tijd kwijt aan het organiseren van de politieke avonden dan aan het oude systeem. De gevolgen zijn hiervan te merken; één van de belangrijke redenen voor het wijzigen van het systeem is om meer inwoners en het maatschappelijk middenveld meer te betrekken bij de besluitvorming van de raad. Dat is gelukt.	Structureel	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000	€ 29.000
				€ 225.013	€ 126.299	€ 126.247	€ 129.094

Bijlage 7: Algemene Reserve

AR: Algemene Reserve						
Omvang & duur						
	Jaar- rekening	Meerjarenbegroting				
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stand per einde boekjaar	10.811	16.302	15.696	16.757	19.065	21.136
Begroting 2017	10.662	11.861	12.673	17.466	20.192	22.092
Verschil t.o.v. Begroting 2017	149	4.441	3.023	-709	-1.127	-956
<u>Toelichting</u>						
Weerstandsvermogen, omvang afhankelijk van risicoprofiel.						
De stand per ultimo boekjaar 2016 is de stand 31-12-2016 van de jaarrekening 2016.						
Mutaties						
Jaar	Omschrijving	Toevoeging		Onttrekking		
2017	Vrijval risico reserve nieuwbouw (RABO)	800				
2017	Verkoopopbrengst Panden 2017 cf raadsvoorstel 17-5-4629	550				
2017	Resultaat 2016 (jaarrekening 2016) Algemene Dienst	2.955				
2017	Resultaat 2016 (jaarrekening 2016) Bouwgrondexploitatie	351				
2017	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2017	3.500				
2017	Afdekking incidenteel perspectief (Begroting 2017)			1.175		
2017	Aanvullend krediet ambtelijke Fusie (16 7b 1635)			1.490		
2018	Afdekking Pauzelandchap			400		
2018	Resultaat 2017 (1 ^e prorap 2017) Algemene Dienst	-193				
2018	Resultaat 2017 (Kaderbrief 2018) Bouwgrondexploitatie	1.241				
2018	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2018 (Kaderbrief 2018)	0				
2018	Afdekking incidenteel perspectief (Kaderbrief 2018)			1.254		
2019	Resultaat 2018 (Kaderbrief 2018) Algemene Dienst	308				
2019	Resultaat 2018 (Kaderbrief 2018) Bouwgrondexploitatie	753				
2019	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2019 (Kaderbrief 2018)	0				
2020	Resultaat 2019 (Kaderbrief 2018) Algemene Dienst	803				
2020	Resultaat 2019 (Kaderbrief 2018) Bouwgrondexploitatie	5				
2020	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2020 (Kaderbrief 2018)	1.500				
2021	Resultaat 2020 (Kaderbrief 2018) Algemene Dienst	1.071				
2021	Resultaat 2020 (Kaderbrief 2018) Bouwgrondexploitatie	0				
2021	Winstuitkering GR Bijsterhuizen 2021 (Kaderbrief 2018)	1.000				
2022	Resultaat 2021 (Kaderbrief 2018) Algemene Dienst	1.589				
2022	Resultaat 2021 (Kaderbrief 2018) Bouwgrondexploitatie	0				

Afwijkingen ten opzichte van begroting 2017

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mutaties 2016	149					
Resultaat algemene dienst		1.177	-783	-505	77	171
Resultaat bouwgrondexploitatie		-201	1.204	-1.227	5	0
Vrijval risicoreserve Nieuwbouw (Rabo)		800				
Aanvullend fusiebudget		-1.490				
Verkoop panden 2017		550				
Winstuitkering Bijsterhuizen		3.250	-750	-2.000	-500	
Afdekking incidenteel perspectief			-904			
Afdekking pauzelandchap			-400			
Correctie afdekking Bijzondere bijstand		206	215			
	149	4.292	-1.418	-3.732	-418	171
Cumulatieve afwijking:	149	4.441	3.023	-709	-1.127	-956